

FIȘA DISCIPLINEI

Structuri compoziționale în pictură

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Dunarea de Jos din Galați
1.2 Facultatea	Facultatea de Arte
1.3 Departamentul	Teatru și Arte Plastice
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/Calificarea	Pictură - Cu frecvență – 2 ani / Artist plastic (265102); Pictor (265106)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Structuri compoziționale în pictură						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ. dr. Ioan Tudor						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Univ. dr. Ioan Tudor						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul suport de curs, bibliografie și notițe					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					30
Examinări					6
Alte activități.....	Organizare expoziții, simpozioane, vizionări				20
3.7 Total ore studiu individual	111				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Asumarea lecturilor obligatorii, necesare actului artistic, dar și îndeplinirea condițiilor minime de a fi deschis actului de creație
4.2 de competențe	Capacitatea de a fi disponibil pentru actul de creație, atât din punct de vedere fizic, cât și psihic.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Atelier specializat, cu spațiu de desfășurare a activităților corespunzător, dotat cu planșete, sevalete, banci de lucru, mulaje ghips, fiset metalic, dulapuri, catedră, scaune, tabla de scris, sala de curs cu ecran și videoproiector.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Atelier specializat, cu spațiu de desfășurare a activităților corespunzător, dotat cu planșete, sevalete, banci de lucru, mulaje ghips, fiset metalic, dulapuri, catedră, scaune, tabla de scris, sala de curs cu ecran și videoproiector.

6. a) Rezultate învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie și diferențiază noile concepte artistice, de design și ideile creative.
Abilități	Studentul/absolventul utilizează eșantioane de materiale pentru procesul de creație/proiectare.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul adaptează practicile artistice și de design pentru a răspunde schimbărilor din peisajul artistic și de design global, asigurând relevanța în contextul contemporan.

6. b) Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 Capacitatea de a utiliza cunoștințe și abilități avansate în domeniul picturii pentru dezvoltarea personală și profesională, în vederea soluționării eficiente a unor situații specifice de creație, cercetare și practică artistică. 0,55 credite. C2 Dezvoltarea unui demers artistic personal coerent prin aprofundarea studiului picturii, valorificarea calităților individuale și optimizarea procesului de lucru, cu orientare spre definirea unui stil propriu. 0,55 credite. C3 Capacitatea de a concepe, planifica și finaliza, în mod autonom și responsabil, proiecte artistice și de cercetare, materializate în lucrări practice, studii teoretice, articole de specialitate sau proiecte de cercetare doctorală. 0,55 credite. C4 Dobândirea abilităților necesare coordonării și gestionării activităților artistice și culturale în domenii precum curatoriatul, muzeografia, scenografia, artele vizuale aplicate, precum și în cadrul activităților educaționale din domeniul artei. 0,55 credite. C5 Cunoașterea aprofundată și utilizarea adecvată a tehnologiilor, tehnicilor și materialelor specifice picturii de șevalet, picturii monumentale și picturii digitale, precum și însușirea noțiunilor fundamentale de conservare și restaurare a lucrărilor picturale. 0,55 credite. C6 . Înțelegerea teoretică avansată a evoluției curentelor artistice din istoria artelor vizuale și aplicarea critică și creativă a acestora în practica picturală contemporană, în acord cu cerințele și contextul actual. 0,55 credite.
Competențe transversale	CT1 Capacitatea de a proiecta, organiza, desfășura, coordona și evalua evenimente artistice sau activități educaționale în domeniul artelor vizuale, incluzând elaborarea și adaptarea conținuturilor specifice. 0,55 credite. CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă și de colaborare în cadrul echipelor multidisciplinare, în contexte profesionale diverse și pe paliere ierarhice diferite. 0,55 credite. CT3 . Capacitatea de autoevaluare obiectivă a propriilor competențe și nevoi de formare profesională, în vederea inserției pe piața muncii și a adaptării continue la cerințele mediului socio-cultural contemporan. 0,55 credite.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	-Cursul asigură cunoașterea celor mai folosite scheme compoziționale folosite în arta contemporană, și a modurilor de realizare a operei de artă ținând cont de transformările profunde ale civilizației contemporane, dominată de o tendință tot mai accentuată de globalizare, de multiculturalism, de tehnologie. Formarea și dezvoltarea aptitudinilor și deprinderilor intelectuale și practice operaționale legate de studiul, înțelegerea și analiza relațiilor și sistemelor compoziționale vizual-plastice bidimensionale specifice picturii zilelor noastre. -Cursul asigură cunoașterea organizării compoziționale și cromatice a spațiului plastic specific artei contemporane, studiul limbajelor, al modalităților de exprimare plastică cu ajutorul structurilor și al armăturii compozițional-plastice, al tehnicilor picturii contemporane. -Formarea de capacităților necesare pentru însușirea modului de a crea opere de artă în concordanță cu noile stiluri și modalități de expresie artistică care domină arta în prezent. Explicarea principiilor care stau la baza formării stilurilor, arătând cum funcționează relațiile structurale în compoziția picturală. - Stimularea exprimării artistice-plastice personale a studentului, vizând și implicarea în fenomenul și problematica artei contemporane în domeniul compoziției cromatice. Obiectivul de bază al acestei discipline îl constituie transmiterea principalelor noțiuni privind punctul, linia, suprafața, culoarea, volumul, paginația, proporția, mișcarea, lumina, ritmul, expresivitatea, armonia și semnificația, care constituie componente fundamentale ale compoziției.
--	--

7.2 Obiectivele specifice	1. Cognitive Studiul structurilor compoziționale în pictură se realizează sub forma clasică a cursului și a lucrărilor practice, de atelier. Cursul urmărește dezvoltarea unei gândiri critice, selective și mai ales sintetice a viitorilor artiști, profesioniști sau al viitorilor profesori de specialitate, cu ajutorul unui bogat material ilustrativ : cărți, albume diapozitive, filme de artă, etc. -Cursul argumentează cu datele concrete ale operei de artă, rezolvarea problemelor specifice organizării și construcției compoziționale în funcție de stilurile artistice din arta contemporană. -Descifrarea stilurilor specifice artelor contemporane, înțelegerea și utilizarea elementelor de limbaj artistic-plastic, a raporturilor de culoare , de structură și caracter plastic ce se stabilesc între ele. Se pun bazele explorării progresive a stilurilor, a legilor ce le caracterizează, a metodelor și procedeele care asigură formarea, însușirea și dezvoltarea vocabularului vizual-plastic fundamental. Cursul își propune să pună bazele explorării progresive a limbajului, metodelor și procedeele care asigură formarea, însușirea și dezvoltarea vocabularului vizual-plastic fundamental. - 2. Tehnice / profesionale Predarea unor discipline din domeniul artelor plastice în învățământul artistic de toate gradele(exclusiv cel superior). -Conceperea, coordonarea și aplicarea unor proiecte de valorificare estetică a unor spații publice sau private. Să asigure formarea de deprinderi și abilități necesare realizării de lucrări cu înaltă ținută artistică. 3. Atitudinal – valorice Aprofundarea metodică a studiului specializării în domeniu în cadrul organizat al programului de studii universitare Masterat de profesionalizare – Pictură. -Inițierea și aprofundarea cunoașterii unui domeniu complementar studiilor de licență în vederea elaborării unor proiecte de cercetare și creație artistică interdisciplinară. -Consiliere pe problemele artelor vizuale, în cadru public : instituții de cultură și artă, muzee, galerii de artă, etc. și în cadru privat : case de licitații, fundații, etc. -Redactarea unor manuale cărți studii sau proiecte de cercetare – creație plastică, etc -Organizarea unor simpozioane, sesiuni științifice tabere de documentare și creație, expoziții, dezbateri, emisiuni radio-tv ,cu tematică artistică, plastică.
---------------------------	--

8. Conținuturi		
8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1-Rimul si centrul compozițional. Rolul ritmurilor compoziționale în a conduce privirea spre centrul de interes al lucrării. Elementele de bază ale percepției vizuale.	Prelegerea, proiecții cu exemple reprezentative, din domeniu, prezentarea logică și deductivă, explicația, dezbaterile.	2 ore
2- Regulile armonice de compunere în spațiul plastic.- Incalcare regulii (justificări dictate de necesitatea expresivă - Binomul Mental / Sensorial. -Scheletul structural al compoziției picturale.	Expunerea, observația, dialogul, comentariul, exercițiul, exemplificarea practică	2 ore
3-Comunicarea prin culoare în compoziția picturală contemporană. - Modelarea cromatică și dinamizarea spațiului plastic - Textura plastică discontinuă. - Efecte plastice texturale prin adăugarea diverselor materii în stratul de pictură.	observația, exercițiul, exemplificarea practică	2 ore
-4- Sublimarea în compoziția picturală a conținutului în favoarea unor forme abstracte. Rolul abstracției. Tehnologia ca instrument inovativ la nivelul formei -Noile simboluri ale lumii moderne.	observația, dialogul, comentariul, exercițiul, exemplificarea practică	2 ore
5- Articularea formelor prin linii expresive. Perceperea și reprezentarea construcției formelor, pornind de la formele mari geometrice spre finalizarea studiului prin separarea formelor cu ajutorul liniilor și petelor expresive.	Prelegerea, proiecții cu exemple reprezentative, din domeniu, prezentarea logică și deductivă,	2 ore

Dinamica relațiilor compoziționale de la echilibru la dinamică și de la structurile compoziționale închise la cele deschise.	explicația, dezbaterea.	
6- Compoziția picturală în contextul noilor media. Jocuri-experiment in diverse tehnici artistice. Tehnici combinate in procesul de creație plastică. Acorduri de culori sau de valori ca modalitate de studiu. Relații de echilibru între valorile închise, deschise, neutre sau relații armonice între culori complementare.	observația, dialogul, comentariul, exercițiul, exemplificarea practică	4 ore
TOTAL ORE		14 ore

Bibliografie

- Lhote Andre *Tratat despre peisaj si figura*, Ed. Meridiane, București
- Manescu Mihail. *Mental si senzorial*, Ed. București, 2006
- Plesu Andrei *“Ochiul și lucrurile”*, Ed. Meridiane, București, 1986
- Read Herbert, *Semnificația artei*. Ed. Meridiane, București, 1988
- Sârbu Raoul *“Cele doua aparente ale picturii”* Ed. Miron Bucuresti, 2001
- Suhar Liviu - *“Pledoarie pentru obiectul metafora”*, Ed. Damaster Iasi, 2004
- Tofan, Constantin - *„Limbajul artei”*, Ed. Artes Iasi, 2005
- Read Herbert, *Semnificația artei*. Ed. Meridiane, București, 1988
- Sârbu Raoul *“Cele doua aparente ale picturii”* Ed. Miron Bucuresti, 2001
- Suhar Liviu - *“Pledoarie pentru obiectul metafora”*, Ed. Damaster Iasi, 2004
- Tofan, Constantin - *„Limbajul artei”*, Ed. Artes Iasi, 2005
- M. Havel, *Tehnica tabloului*, Editura Meridiane, București, 1980
- C. Ailincăi, *Introducere în gramatica limbajului vizual*. Editura polirom, Iasi, 2010
- O. Barbulescu, *Dictionar de arta*, Editura Meridiane, Bucuresti, 1995
- Arnheim, Rudolf, *Artă și percepție vizuală*, Ed. Meridiane, București, 1979
- Arnheim, Rudolf, *Forța centrului vizual*, Ed. Meridiane, București, 1995
- Cromer, Friedrich, *Haos și ordine*, Ed. Bic All, București. 2001
- David, Carol, *Etica imaginii și spiritul spațiului în pictură*, Ed. Universității de Vest, Timișoara, 2006
- Dietman, Lorenz, *Stil, simbol, structură*, Ed. Meridiane, București, 1988

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Elemente de artă alternativă: - Instalatia - Happeningul - Performance - Ready made - Jocuri-experiment in diverse tehnici artistice. -Relatii armonice între elemente sub dominanta contrastului de cantitate în arta informală. Aplicații pe teme date.	Expunerea, observația, dialogul, comentariul, exercițiul, exemplificarea practică	6 ore
Materiale neconventionale, specifice stilurilor artei contemporane. Contraste calitative și contraste cantitative.- Echilibrul suprafețelor prin pete și tonuri. Aplicații pe teme date.	Predare activa. Expunerea, observația, dialogul, comentariul, exercițiul, exemplificarea practică	4 ore
- Exerciții de analiză și sinteză pe structuri compoziționale consacrate din istoria picturii contemporane și relevarea structurilor ascunse ale tabloului . -Contrastul de cald-rece cu dominanta caldă. Raporturi de nuanțe. Semnificații ale culorilor calde. Exerciții.	Prelegerea, proiecții cu exemple reprezentative, din domeniu, prezentarea logică și deductivă, explicația, dezbaterea, exercitiul practic	4 ore
Aspecte ale noilor realisme în arta contemporană. Soluții compoziționale, acorduri valorice, game cromatice. Aplicații pe teme date.	Exercițiul, exemplificarea practică	4 ore

Construcția formei și a spațiului plastic cu ajutorul elementelor de perspectivă. Posibilități expresive ale elementelor plastice în relațiile dintre ele. Aplicații, direcții și organizări de suprafețe.	Prelegerea, proiecții cu exemple reprezentative, din domeniu, prezentarea logică și deductivă, explicația, dezbateră.	4 ore
- Elemente compoziționale în arta alternativă : - Instalata - Happeningul - Performance - Ready made - Jocuri-experiment in diverse tehnici artistice. - Demersuri creative personale vizând aplicații la conținuturile teoretice studiate la curs.	Prelegerea, proiecții cu exemple reprezentative, din domeniu, prezentarea logică și deductivă, explicația, dezbateră.	6 ore
TOTAL ORE		28 ore

Bibliografie

- Lhote Andre *Tratat despre peisaj si figura*, Ed. Meridiane, București
- Manescu Mihail. *Mental si senzorial*, Ed. București, 2006
- Read Herbert, *Semnificația artei*. Ed.Meridiane, București, 1988
- Sârbu Raoul "Cele doua aparente ale picturii" Ed. Miron Bucuresti, 2001
- Suhar Liviu - "Pledoarie pentru obiectul metafora", Ed. Damaster Iasi, 2004
- Tofan, Constantin - „Limbajul artei”, Ed. Artes Iasi, 2005
- C. Ailincăi, *Introducere în gramatica limbajului vizual*. Editura polirom, Iasi,2010
- R. Arnheim, *Arta și percepția vizuală*. Editura Meridiane, Bucuresti, 1979
- *Dictionar de arta*, Editura Meridiane, Bucuresti,1995
- H. Read, *Imagine și idee*, Editura Univers,1970
- M.J. Friedlander, *Despre pictură*, Ed. Meridiane, Bucuresti,1983
- Andre Lhote, *Tratate despre peisaj și figură*, Ed. Meridiane, București, 1969
- C. Demetrescu, *Culoare suflet si retina*, Md. Meridiane, Bucuresti, 1966

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei asigură cunoștințele necesare, și formarea aptitudinilor avute în vedere de reprezentanții asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului (Unități școlare, teatre, centre culturale, agentii de publicitate, uniuni de creație, etc.)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea studentului este continuă, având în vedere următoarele: prezența la cursuri, progresul obținut, automotivarea profesională, determinarea si disciplina profesională, ca si respectul față de profesie si colegi, capacitatea de a performa artistic, armonizarea ansamblului mijloacelor de expresie artistică, dorința de cunoastere .	Evaluare orala,prezentare si sustinere proiect	60%
10.5 Seminar/laborator (lucrari practice)	Evaluarea activității studenților în atelier se face în baza realizării complete a temelor, și proiectelor, urmărindu-se: calitatea ideilor și soluțiilor plastice aplicate; abilitatea tehnică și tehnologia de transpunere în material și tehnica artistică; timpul alocat lucrării; numărul variantelor intermediare propuse; gradul de cooperativitate profesor-student; analiza critică individuală și în grup a lucrărilor; analiza gradului de compatibilitate între idee și realizarea practică a acesteia.	Evaluare pe parcurs-teme impuse	40%

10.6 Standard minim de performanță
- prezență la orele de specialitate, obținerea notei minime 5 la lucrările aplicative și la examinarea finală.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Conf. Univ. dr. Ioan Tudor

06.10.2025

Data avizării în catedră

Semnătura șefului catedrei

Conf. univ. dr. Liviu-Adrian SANDU

28.10.2025